

Jaarverslag 2023

Commissie van Toezicht

in het kader van de Pbw

bij het Centrum voor Transculturele Psychiatrie
Veldzicht te Balkbrug

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	0
Voorwoord	1
1. De inrichting en de Commissie van Toezicht	2
<i>De inrichting</i>	2
<i>De Commissie van Toezicht</i>	2
2. Cijfers	3
<i>Algemeen</i>	3
<i>Capaciteit</i>	3
<i>Medische klachten</i>	3
<i>Aantal klachten en grieven:</i>	4
3. De toezichthoudende taak	5
4. De adviestaak	7
5. De bemiddelingstaak	8
6. De rechtsprekende taak	9
<i>Overzicht doorlooptermijn Commissie van Toezicht CTP Veldzicht PBW</i>	9
<i>Overzicht van de in 2022 en 2023 ingediende klachten, per onderwerp</i>	10
7. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen	11
8. Conclusies en aanbevelingen	12
Bijlagen	13
<i>Totaaloverzicht Commissie van Toezicht</i>	13
<i>Managementoverzicht</i>	13

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de Commissie van Toezicht bij het Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht te Balkbrug (hierna: CTP Veldzicht).

Ook in 2023 zijn de naweeën van het incident uit 2022 merkbaar geweest. Door verschillende instanties is onderzoek gedaan. Deze onderzoeken hebben veel inspanningen gevergd van de directie en andere betrokkenen. Veiligheidsvoorschriften zijn aangescherpt. Hoewel dit beperkingen kan inhouden van vrijheden is er vanuit de patiëntenraad begrip getoond en wordt gezamenlijk gekeken naar de minst belastende maatregelen.

Ook in 2023 zijn er personele wisselingen geweest. Vermeld moet worden dat mw. H.M. Caparo Flores de nieuwe ambtelijk secretaris is. Over de overige wisselingen leest u in het verslag meer.

Opvallend is verder dat het aantal klachten is toegenomen en dat patiënten zich in de beklagprocedures steeds vaker door een raadsman laat bijstaan.

Namens de leden van de Commissie van Toezicht,
mr. R.P. van Eerde, voorzitter

1. De inrichting en de Commissie van Toezicht

De inrichting

In Veldzicht verblijven vreemdelingen die in detentie zijn geplaatst en bij wie psychiatrische problematiek is vastgesteld. Het doel is om betrokkene te stabiliseren zodat terugkeer naar een penitentiaire inrichting mogelijk is. Is terugkeer naar een penitentiaire inrichting niet mogelijk dan wordt de vreemdeling voorbereid op een terugkeer naar het land van herkomst.

De Commissie van Toezicht

De samenstelling van de Commissie van Toezicht voldoet grotendeels aan de vereisten zoals gesteld in artikel 11 van de Penitentiaire maatregel.

Schematisch overzicht van de Commissie van Toezicht bij CTP Veldzicht in 2023.

Leden

Naam	Beroep	Benoemd per
Dhr. mr. R.P. van Eerde (voorzitter)	Rechter	6 september 2019
Dhr. mr. H. Th. Pos (vice-voorzitter)	Rechter	6 september 2019
Dhr. ir. N.E. Sahhar	Werkzaam in het onderwijs	1 juli 2018
Mw. M.A. van Dorp-Hepkema	Psychotherapeute/arts (gepensioneerd)	1 juli 2018
Dhr. drs. B.M. Noordzij	Huisarts (gepensioneerd)	1 oktober 2018
Dhr. drs. W.H.M. van Lieshout	Klinisch psycholoog - psychotherapeut	1 oktober 2020
Dhr. mr. R.W. van Faassen	Advocaat	1 januari 2023

Ambtelijk secretaris

Naam	Benoemd per
Mw. H.M. Caparo Flores	10 oktober 2022
Mw. P.M. van Arkel	1 augustus 2020
Mw. F.R. Baarslag	1 februari 2022 (eervol ontslag vanaf 24 maart 2023)

De administratieve werkzaamheden ten behoeve van de Commissie van Toezicht zijn verricht door medewerkers van de administratie van het team strafrecht van de rechtbank Overijssel, locatie Zwolle.

De voorzitters van de Commissie van Toezicht zijn in het verslagjaar 2023 ongewijzigd gebleven. Met ingang van 1 januari 2023 is er een nieuw lid bijgekomen, mr. R.W. van Faassen.

De ambtelijke secretaris F.R. Baarslag heeft haar werkzaamheden als ambtelijk secretaris van de Commissie van Toezicht beëindigd vanaf 24 maart 2023.

De Commissie van Toezicht heeft in 2023 eenmaal om de maand vergaderd. Alle vergaderingen vonden plaats in aanwezigheid van mw. drs. J.T. van Geffen, algemeen directeur, en/ of dhr. T. Çaglayan, plaatsvervangend directeur, en/ of mw. mr. V. Jellema, juridisch adviseur, namens de directie van CTP Veldzicht.

2. Cijfers

Algemeen

De zittingen van de beklagcommissie hebben in beginsel iedere tweede donderdag van de maand plaatsgevonden. Om de maand heeft de Commissie van toezicht aansluitend vergaderd.

Tijdens het verslagjaar 2023 hebben 14 beklagzittingen plaatsgevonden. Er is iedere maand zitting geweest. Er zijn twee 'extra' zittingen gepland om de doorstroom van klachten te kunnen waarborgen.

Aantal beklagzittingen	14
Aantal ingekomen klachten	58

De beklagzittingen hebben in 2023 voornamelijk meervoudig en fysiek in de inrichting plaatsgevonden. Voor de advocaten bestond in sommige gevallen de mogelijkheid om via telefoonverbinding deel te nemen aan de zitting.

Capaciteit

Het aantal bezette detentieplaatsen in 2023: in totaal 31.

Medische klachten

	2022	2023
Totaal aantal ontvangen medische klachten	4	6
Niet behandeld i.v.m. ontslag, overplaatsing, intrekking van klacht of omdat geen actie was vereist	1	1
Afgehandeld of ingetrokken na bemiddeling	0	1
Doorgestuurd naar medisch adviseur / hoofd zorg	3	3
Doorgestuurd naar de RSJ	0	0
Doorgestuurd naar medisch tuchtcollege	0	0
Klacht van niet medische aard	0	0
Openstaand per 31 december	0	1

Aantal klachten en grieven:

	2022	2023
Totaal instroom	54	58
Totaal uitstroom	50	59
(deels) Gegrond	1	2
Ongegrond	5	12
Niet-ontvankelijk	6	1
Ingetrokken	16	14
Ingetrokken ter zitting	1	1
Ingetrokken na bemiddeling MC	3	2
Afdoening na rogatoir verzoek	4	7
Overgedragen	4	5
Grief afgedaan (na bemiddeling MC)	10	15

In 2023 zijn er in totaal 58 klachten en grieven ingediend. Er zijn 59 klachten en/of grieven afgedaan. Het aantal ingediende klachten is redelijk gelijk gebleven.

3. De toezichhoudende taak

De Commissie van Toezicht en de directie van de inrichting zijn in 2023 6 keer in vergadering bij elkaar gekomen. De vergadering werd voorgezeten door de (vice-)voorzitter. De leden waren in overwegende mate bij de vergaderingen aanwezig. De directie van de inrichting was tijdens de vergaderingen telkens vertegenwoordigd door een directeur en/of de juridisch adviseur. In 2023 was de onderlinge samenwerking binnen de Commissie van Toezicht goed evenals de samenwerking met de directie. De informatievoorziening door de directie was toereikend. Van de vergaderingen zijn door de secretaris notulen opgemaakt en vastgesteld.

Tot de vaste agendapunten van de vergaderingen van de Commissie van Toezicht met de directie behoren onder meer:

1. de opening;
2. de mededelingen van de commissie en de ingekomen stukken;
3. de mededelingen van de directie;
4. de notulen + actiepunten van de vorige vergadering;
5. de separaties, de bijzondere voorvallen en de dwangmaatregelen;
6. de verslagen van de maandcommissaris;
7. de verslagen van de beklagcommissie en bespreking beklagzaken;
8. de rondvraag;
9. sluiting.

De Commissie van Toezicht heeft zich tijdens de vergaderingen met de directie onder meer laten informeren over:

- de selectie en werving van nieuwe medewerkers;
- de plaatsingen in afzondering (isoleercel) van patiënten;
- de nieuwe activiteiten en/of evenementen voor de patiënten;
- de ontwikkelingen rondom het rookbeleid binnen de inrichting;
- het messenbeleid op de afdeling;
- het proces ten aanzien van de zorgprestaties;
- de onderzoeksresultaten en verbetermaatregelen naar aanleiding van het ernstig incident dat zich in november 2022 voordeed;
- overige patiëntenzaken, die bij de Commissie tijdens beklagzittingen of optreden als maandcommissaris aan de orde zijn gekomen.

Naast bovengenoemde onderwerpen is in het bijzonder nog aandacht geweest voor:

De sociale veiligheid in C.T.P. Veldzicht

In maart 2023 is door DJI een beleidskader opgesteld, gericht op het tegengaan van racisme en discriminatie. In dit beleidskader is een aantal maatregelen voorgesteld met betrekking tot preventie, meldingen, sancties, nazorg en monitoring. De bedoeling is onder meer dat in iedere Commissie van Toezicht een aandachtsfunctionaris discriminatie en racisme wordt aangewezen.

In april 2023 is aan de Commissie van Toezicht door de inrichting inlichting hierover gevraagd en heeft de Commissie van Toezicht laten weten dat racisme en discriminatie vaak uit boosheid wordt geroepen, maar dat er geen concrete voorbeelden waren. De Commissie van Toezicht heeft aangegeven er in de toekomst alert op te blijven.

De directie heeft tijdens een vergadering in juni 2023 laten weten in de toekomst forensische dagen te zullen organiseren waarbij de onderwerpen: integriteit, sociale veiligheid en discriminatie de nodige aandacht zullen krijgen.

Uit de vergadering van oktober 2023 volgt, naar aanleiding van berichten van de Klankbordgroep, dat de Commissie van Toezicht zich ervan bewust is een signaleringsfunctie te hebben ten aanzien van racisme, discriminatie en niet integer gedrag. De directie heeft tijdens een vergadering in oktober 2023 laten weten dat er ruimte bestaat voor een aandachtsfunctionaris.

Het beleidskader is tijdens de vergaderingen van de Commissie van Toezicht in december 2023 besproken. De uitkomst hiervan is dat ze zich allen verantwoordelijk voelen op het gebied van de sociale veiligheid en dat ze het niet nodig vinden om één persoon hiervoor aan te wijzen, gelet op de beperkte samenstelling van de Commissie. Vooralsnog is niet één van de leden van de Commissie van Toezicht als aandachtsfunctionaris aangewezen.

Dwangbehandeling

Een bijzonder onderdeel van de toezichthoudende taak van de Commissie van Toezicht bij CTP Veldzicht is haar rol bij de meldingsprocedure met betrekking tot de beslissing tot dwangbehandeling. Bij de aanvang van alle vormen van dwangbehandeling wordt dit door de inrichting gemeld bij de Commissie van Toezicht en de maandcommissaris. De Commissie van Toezicht bij CTP Veldzicht heeft een vaste maandcommissaris aangewezen voor deze taak. De Commissie gaat na of alles volgens de regels is verlopen. In het verslagjaar 2023 heeft de maandcommissaris, waar mogelijk, alle patiënten waarbij een vorm van A- dwangbehandeling is toegepast, bezocht en vindt er tijdens de vergadering van de Commissie een terugkoppeling aan de overige leden plaats.

4. De adviestaak

De Commissie van Toezicht vindt het plezierig om te merken dat de inrichting een proactieve houding heeft waar het gaat om verbeterpunten. Klaagschriften kunnen besproken worden bij de maandcommissaris, daar is ook een medewerker (namens de directeur) bij aanwezig, zodat er eventueel, via korte lijntjes, bemiddeld kan worden. Wanneer uit de gesprekken met de maandcommissaris of naar aanleiding van de beklagzitting suggesties ter verbetering naar voren komen dan worden deze nader besproken met directie tijdens de vergadering. Er wordt actief onderzocht waar eventuele problemen kunnen liggen en hoe dit in de toekomst voorkomen kan worden. De commissie wordt vervolgens geïnformeerd over de stand van zaken en eventuele verbeteringen die worden doorgevoerd.

Internet

In het jaar 2022 werd de Commissie van Toezicht geïnformeerd over de situatie dat patiënten geen gebruik meer konden maken van het internet, zoals zij dat voorheen konden. De directie deelde tijdens de vergadering in februari 2023 mee dat een duurzame oplossing vanuit DJI nog op zich laat wachten, maar als alternatief laptops te hebben besteld, zodat personeel bij de patiënt over de schouder kan meekijken. De Commissie van Toezicht heeft via de patiëntenraad in juni 2023 te horen gekregen dat patiënten tevreden zijn over het internet, omdat er op het gebied van onderwijs mogelijkheden ontstaan.

Inventaris op cel

In 2023 kwam opnieuw aan de orde wat een patiënt op cel mag hebben. De Commissie van Toezicht adviseerde eerder al om individuele afspraken met een patiënt eventueel vast te leggen in bijvoorbeeld het behandelplan. Een ander advies dat de Commissie van Toezicht in februari 2023 heeft gegeven is om in de huisregels op te nemen wat er onder inventarisatie kan worden verstaan. De directie deelde hierop mee bezig te zijn met de aanscherping van de huisregels.

Uitbetaling van loon

In juni 2023 is dit onderwerp opnieuw aan de orde gekomen, omdat het nog niet vlekkeloos zou verlopen. De directie deelde mee zich te zullen laten adviseren door een commissie.

In het jaar 2022 heeft de Commissie van Toezicht het advies gegeven om op een vaste datum in de maand, na controle, het loon van de patiënten uit te betalen. Patiënten zouden dan weten wanneer de uitbetaling plaatsvindt en dat zou onrust kunnen voorkomen. Ook zou dit in lijn zijn met de rust, reinheid en regelmaat binnen Veldzicht.

5. De bemiddelingstaak

De leden van de Commissie van Toezicht treden aan de hand van een vastgesteld rooster, bij toerbeurt op als maandcommissaris. In verband met het lidmaatschap van de beklagcommissie zijn de voorzitter en de vicevoorzitter daarvan vrijgesteld. Dit om de bemiddelings- en de rechtspraakfunctie van de Commissie van Toezicht uitdrukkelijk van elkaar te onderscheiden. De maandcommissarissen hebben de inrichting in 2023 maandelijks bezocht. De bezoeken van de maandcommissaris vonden twee keer per maand plaats. Het is in totaal vijf keer voorgekomen dat het bezoek niet heeft plaatsgevonden, vanwege verhindering van de maandcommissaris en er een mogelijkheid bestond de klachten en/of grieven door te schuiven naar het volgende bezoek.

De maandcommissaris bespreekt de door de patiënten naar voren gebrachte klachten met de patiënt en in de meeste gevallen het afdelingshoofd. Dit leidt tot een goed inzicht in de gepresenteerde problematiek. Van een eventuele afwikkeling van de bemiddeling worden de patiënten, tijdens het gesprek of zo spoedig mogelijk geïnformeerd. De maandcommissaris heeft van zijn/haar bevindingen steeds een verslag opgemaakt dat aan de patiënten en de inrichting wordt verstrekt. De verslagen worden tijdens de eerstvolgende vergadering van de commissie besproken.

Als een patiënt na bemiddeling door de maandcommissaris zijn klacht wenst door te zetten naar de beklagcommissie dan wordt dit in het verslag van de maandcommissaris vermeld. Het bureau Commissie van Toezicht Overijssel zorgt ervoor dat er in die gevallen een verweer wordt opgevraagd bij de directie en dat de klacht op een zitting van de beklagcommissie wordt gepland.

De klachten waarin door de maandcommissaris werd bemiddeld hadden over het algemeen betrekking op de volgende onderwerpen:

- bejegening;
- contact buitenwereld (post, bellen);
- persoonlijke voorwerpen.

In het verslagjaar 2023 zijn 16 klachten en/of grieven na bemiddeling van de maandcommissaris ingetrokken of afgedaan.

6. De rechtsprekende taak

De Commissie van Toezicht houdt maandelijks een beklagzitting in de inrichting. Het uitgangspunt hierbij is dat de beklagzaken meervoudig worden behandeld. In het verslagjaar 2023 hebben er zich twee uitzonderingen voorgedaan in de maand juli en augustus. Er zijn toen enkelvoudige beklagzittingen gepland. Eén zitting was vanwege de vele ingekomen rogatoir verzoeken en de andere zitting was gepland vanwege de afdoening van zaken van een veelklager.

De zittingen van de beklagcommissie worden voorgezeten door mr. R.P. van Eerde of door mr. H.Th. Pos. Aan de hand van een rooster zitten er bij toerbeurt twee andere commissieleden als lid in de beklagcommissie. De beklagcommissie wordt ondersteund door de secretaris. Na afloop van de zitting wordt er, uiterlijk binnen drie tot vier weken en zoveel eerder als mogelijk is, schriftelijk uitspraak gedaan. In 2023 was namens de directie mw. mr. V. Jellema, juridisch adviseur, aanwezig bij de zittingen en in geval van haar afwezigheid dhr. mr. T. Çağlayan, bestuurssecretaris en/ of plaatsvervangend directeur. Ook is er namens de inrichting een afdelingshoofd aanwezig en, wanneer de klacht ziet op (dwang)behandeling, ook de (hoofd)behandelaar van de patiënt. Een groot deel van de patiënten heeft zich bij de behandeling van hun beklag laten bijstaan door een advocaat.

De beklagcommissie heeft in 2023 14 maal zitting gehouden. De patiënt en eventueel zijn advocaat alsook de directie werden uitgenodigd voor een mondelinge behandeling van de klacht.

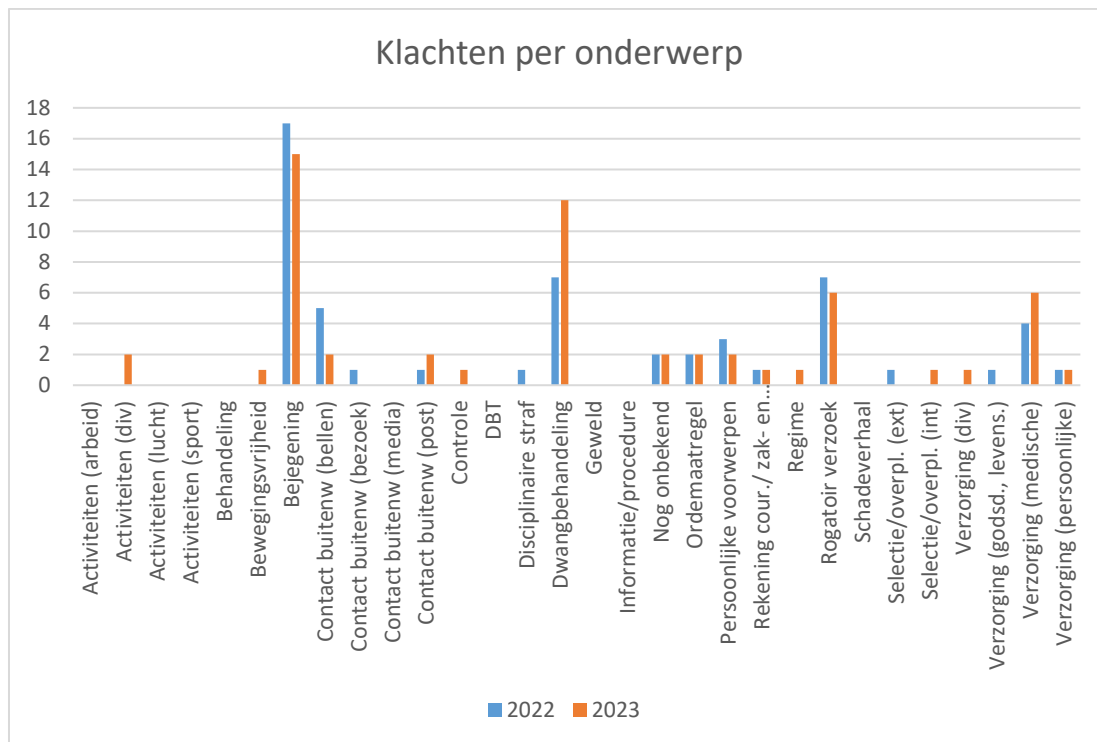
In het verslagjaar 2022 is in 4 zaken hoger beroep tegen beslissingen van de beklagcommissie ingediend bij de RSJ. In een van deze zaken heeft de Commissie van toezicht de uitspraak van de RSJ ontvangen. De Commissie van Toezicht bespreekt deze en andere relevante uitspraken van de RSJ in de vergadering.

De Commissie van Toezicht heeft in het verslagjaar 2023 geconstateerd dat het aantal klachten dat langer dan 60 dagen op een afwikkeling heeft moeten wachten 49% van de uitspraken bedroeg. Geconstateerd wordt dat het in 32% van de gevallen lukt vier weken na ontvangst van een klacht deze af te doen. Dit heeft er onder meer mee te maken dat er slechts een keer per maand een beklagzitting wordt gehouden. Verder staan in de meeste gevallen advocaten een klager bij, hetgeen kan leiden tot een maand of meer uitstel van de behandeling omdat de advocaat niet op korte termijn beschikbaar is om de beklagzitting bij te wonen.

Overzicht doorlooptermijn Commissie van Toezicht CTP Veldzicht PBW

Jaartal	Doorloop termijnen in dagen							
	Instroom	Uitstroom	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60
2022	54	28	4	8	2	3	10	23
2023	58	59	4	15	6	0	5	29

Overzicht van de in 2022 en 2023 ingediende klachten, per onderwerp

Hierboven is een overzicht opgenomen van het aantal klachten (betreffen ook grieven) per onderwerp dat in 2023 is ingediend. Om dit te kunnen vergelijken is ook een overzicht van het voorgaande jaar opgenomen.

Uit dit overzicht kan worden opgemaakt dat er in 2023 meer klachten zijn binnengekomen met betrekking tot dwangbehandeling, activiteiten (diversen) en verzorging (medische). Het aantal klachten over onder andere contact buitenwereld (bellen) en bejegening zijn daarentegen gedaald.

7. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen

Bijzondere voorvallen

In 2023 is de Commissie van Toezicht geïnformeerd over bijzondere voorvallen binnen Veldzicht. De Commissie werd daar op een deugdelijke manier over geïnformeerd.

In mei 2023 is er een patiënt levenloos in zijn kamer aangetroffen. Hierop is getracht de patiënt te reanimeren en zijn de hulpdiensten geïnformeerd. Echter heeft dit niet mogen baten en is de patiënt overleden. Na onderzoek bleek de patiënt te zijn overleden aan een overdosis cocaïne.

Gesprek patiëntenraad

In juni 2023 hebben de voorzitters van de Commissie van Toezicht met een deel van de patiëntenraad, de volgende onderwerpen besproken: de communicatie nadat er kamercontroles hebben plaatsgevonden, het rookbeleid, het messenbeleid, Telio, het internet en het uitbetalen van het arbeidsloon. De onderwerpen zijn aan de orde geweest bij een vergadering tussen de Commissie van Toezicht met de directie van Veldzicht. Het is de Commissie duidelijk geworden dat de besproken onderwerpen de nodige aandacht zullen krijgen. De Commissie hoopt door de punten bespreekbaar te maken iets teweeg te brengen voor de patiënten van Veldzicht.

8. Conclusies en aanbevelingen

Het verslagjaar 2023 overziende is de Commissie van Toezicht van mening haar werk goed te hebben kunnen vervullen. De leden van de Commissie van Toezicht hebben het werk met betrokkenheid en enthousiasme verricht.

De Commissie van Toezicht heeft uit de contacten met de directie en met de patiënten de algemene indruk gekregen dat de bejegening van de patiënten goed te noemen is. Geconcludeerd kan worden dat het beleid binnen de kaders van de wet- en regelgeving uitgevoerd wordt. De Commissie van Toezicht concludeert dit op basis van de aard van de ingediende klachten, op hetgeen in gesprekken met de patiënten en de patiëntenraad naar voren is gekomen en op basis van de mededelingen van de directie.

Veldzicht is een inrichting waar zorg wordt verleend aan patiënten met psychiatrische problematiek. De Commissie van Toezicht wil zich met volle overtuiging blijven inzetten voor de inrichting.

Dit jaarverslag werd samengesteld door de secretaris mw. H.M. Caparo Flores en vastgesteld ter vergadering van 4 juli 2024.

Bijlagen

Totaaloverzicht Commissie van Toezicht

Commissie van Toezicht CTP Veldzicht Pbw

Jaartal	Doorloop termijnen in dagen								(deels) Gegrond	Ongegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan
	Instream (totaal)	Uitstroom (totaal)	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60									
2022	54	50	4	8	2	3	10	23	1	5	4	6	16	3	1	4	10
2023	58	31	4	15	6	0	5	29	2	12	5	1	14	2	1	7	15

Managementoverzicht

Commissie van Toezicht CTP Veldzicht Pbw

2023	Beginvoorraad	Instream	Uitstroom	Gegrond	Ongegrond	Deels gegrond	Overgedragen	Niet-ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Afdoening na rogatoir verzoek	Grief afgedaan	eindvoorraad
Kwartaal 1	13	13	13	0	0	0	1	0	6	1	0	3	2	13
Kwartaal 2	13	9	10	1	3	0	1	1	2	0	1	0	2	12
Kwartaal 3	12	20	18	1	3	0	3	0	3	0	0	1	7	14
Kwartaal 4	14	16	18	1	6	0	0	0	3	1	0	3	4	12
Totaal	13	58	59	2	12	0	5	1	14	2	1	7	15	12